

Інна ХАРЧЕНКО,
вчителька біології та географії опорного закладу освіти
Кушовецький ліцей Полонської міської ради

Інтерактивні заняття, творчий підхід

У нашому закладі освіти національно-патріотичне виховання є невід'ємною складовою освітнього процесу, і воно реалізується через низку заходів.

Основні завдання національно-патріотичного виховання у класному колективі:

1. Формування патріотичних почуттів: як класний керівник акцентує увагу на важливості історії, мови, культури і традицій, що є фундаментом національної ідентичності.

2. Розвиток громадянської свідомості: допомагаю учням усвідомити свою роль у житті суспільства, навчаючи їх правам і обов'язкам громадянина як формуються через призму виконання обов'язків учня у класному колективі. Учні повинні розуміти та усвідомлювати, що від їхніх дій залежить майбутнє країни.

3. Формування толерантності та поваги до інших народів: важливо виховувати не лише любов до своєї нації, але й повагу до інших.

У класі активно впроваджую різноманітні методи для досягнення цих цілей:

- виховні години та уроки пам'яті: під час тематичних виховних годин учні дізнаються про визначні постаті та події в історії України; уроки пам'яті стають майданчиком для глибокого розуміння державотворчих процесів;

- участь у національних святкуваннях та заходах: учні беруть участь у відзначенні державних свят, що допомагає школярам відчувати причетність до національних подій і підкреслити значимість цих дат для країни;

- проектна діяльність: учні розробляють різноманітні проекти на теми історії, культури, літератури України (наприклад, це можуть бути дослідження рідного краю, вивчення українських звичаїв, або участь у всеукраїнських проектах, як-от «Моя Батьківщина — Україна»), що стимулює дослідницький інтерес і розвиває навички аналітичного мислення;

- зустрічі з воїнами, волонтерами та громадськими діячами дають можливість учням з перших вуст почути про подвиги та виклики, з якими стикаються наші співвітчизники. Такі заходи формують глибоке розуміння відповідальності перед державою.

Форми роботи класного керівника з національно-патріотичного виховання передбачають використання інтерактивних і творчих підходів, спрямованих на залучення учнів до активної участі у виховному процесі, а саме:

1. Організацію екскурсій до історичних місць, музеїв, пам'ятників культури і природи України. Такі заходи дозволяють дітям особисто доторкнутися до історії та відчувати національну спадщину. Зустрічі з ветеранами війни, волонтерами чи учасниками визвольних рухів підсилюють особистісне сприйняття патріотизму.

2. Залучення учнів до доброчинної та волонтерської діяльності, таких як допомога ветеранам, військовим чи внутрішньо переміщеним особам розвиває в дітей почуття відповідальності, співчуття і причетності до суспільних процесів, що формує їхню громадянську позицію.

3. Тематичні флешмоби, конкурси патріотичної пісні, малюнка чи поезії створюють атмосферу єдності та національної гордості. Наприклад, акції «Символи України» або флешмоб до Дня вишиванки сприяють залученню школярів до культури через колективні дії.

4. Ігри, вікторини та інші інтерактивні форми навчання робить виховний процес цікавим і динамічним. Наприклад, вікторини на тему «Що ти знаєш про Україну?» стимулюють дітей поглиблювати свої знання про рідну країну.

5. Кіноуроки. Перегляд документальних або художніх фільмів, коротких відеороликів, присвячених історичним подіям України, сучасним героям чи українській культурі, з подальшим обговоренням сприяє розвитку критичного мислення, підсилює емоційне сприйняття національних тем.

6. Участь у загальношкільних патріотичних заходах. Як класний керівник організовую та залучаю учнів до участі у святкових концертах, виставках, конкурсах тощо. Такі заходи дозволяють учням відчувати себе частиною великого національного співтовариства.

7. Творчі майстер-класи із виготовлення національної символіки, вишиванок, традиційних українських виробів допомагають учням не тільки дізнатися більше про культуру, але й активно долучитися до творчих процесів, пов'язаних з національною ідентичністю.

8. Організація обговорень на тему національних цінностей, культури та історії України у дискусійних клубах та за круглими столами, наприклад, дискусії на теми «Що означає бути патріотом?» або «Яка роль молоді в сучасній Україні?» допомагають учням формувати власну позицію.

Сім'я є першою школою виховання, де дитина отримує уявлення про мораль, національну культуру та традиції. Класний керівник відіграє ключову роль у налагодженні співпраці між родиною і школою для виховання свідомих громадян, які цінують свою спадщину та національну ідентичність. Він повинен активно співпрацювати з батьками, залучаючи їх до участі в шкільному житті та виховних заходах. Це можуть бути спільні свята, родинні фестивалі, екскурсії та майстер-класи, де батьки разом із дітьми беруть участь у творчих і національно-культурних заходах. Така співпраця зміцнює зв'язок між поколіннями та передає цінності родини.

Свята День матері, День батька, День сім'ї підкреслюють важливість родинних зв'язків у національному

вихованні. На таких заходах учні мають можливість разом із батьками поглибити розуміння ролі сім'ї в житті суспільства, обговорити важливість сімейних традицій та підтримки. Систематично організовую заходи, на яких учні вивчають і відтворюють родинні традиції, свята та обряди: колективне виготовлення національних страв, святкування Різдва, Великодня, традиційні українські звичаї та обряди, які підкреслюють цінність національної культури та сімейних звичаїв.

Батьківські збори та особисті зустрічі з батьками допомагають мені краще зрозуміти сімейне оточення учнів та забезпечити індивідуальний підхід до виховання кожної дитини. Завжди наголошую на ролі сім'ї у формуванні патріотизму, а також разом з батьками учнів обговорюємо конкретні способи виховання національної свідомості в домашніх умовах.

Також ініціюю організацію родинних проєктів, де батьки і діти спільно працюють над завданнями, пов'язаними з вивченням історії роду, культурної спадщини, місцевих традицій. Це може бути створення родинного герба, складання родинного дерева або організація фотовиставки "Моя родина в історії України". Такі проєкти зміцнюють родинні зв'язки та підсилюють розуміння учнями ролі своєї сім'ї в історії країни.

Організація родинних волонтерських заходів, під час яких батьки та діти разом допомагають іншим, сприяє розвитку почуття відповідальності перед суспільством та співчуття до ближніх. Наприклад, допомога ветеранам, військовим, або участь у благодійних акціях розвиває у дітей патріотичні якості, зміцнюючи їх зв'язок із родиною та нацією. Крім того, організовую заняття, на яких розповідаю про важливість традиційних українських родинних цінностей, таких як взаємоповага, підтримка, любов до рідної землі та історії. Через родинні приклади учні краще усвідомлюють, як ці цінності впливають на формування патріотизму.

Спільна діяльність батьків, дітей і школи сприяє збереженню та передачі національних традицій, розвиває громадянську відповідальність і любов до України.

